

ספרי' - אוצר החסידים - ליובאוויטש

הוספות לספר

מאמרי אדמו"ר הזקן

הוצתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשס"ט

תק"ע

(א) השמטה. (ב) מאמר אדהאמ"צ - משנת תק"ע. (ג) לוח התקן. (ד) מפתח ענינים. (ה) פקסימיליות.

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ. י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ארבעים ושבע לבריאה

פתח דבר

על פי הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א מדפיסים אנו בזה קונטרס
הוספות לספר „מאמרי אדמו"ר הזקן — תק"ע", וכולל:

- (א) סיום ביאור ד"ה וקבל היהודים.
- (ב) ד"ה כתיב וידעת — מכ"ק אדמו"ר האמצעי (משנת תק"ע).
- (ג) לוח התיקון.
- (ד) מפתח ענינים.
- (ה) 2 פקסימיליות.

יד נסלו ה'תהא זו שנת משיח
ברוקלין נ. י.

-
- (1) כל הוספות אשר בקונטרס זה נכנסו בהוצאה השני של סה"מ תק"ע —
היו"ל בימים אלו (כל הוספה באה במקומה בפנים הספר).
 - (2) נערך ע"י התי' חנא שי פרמן.

HOSOFOS L'SEFER
MAAMOREI ADMUR HAZOKEN
5570

Published and Copyrighted by
"KEHOT" PUBLICATION SOCIETY
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Tel. (718) 493-9250 • (718) 774-7200

Printed in the U.S.A.

הוספה א
 [סיום ביאור ד"ה וקבל היהודים.]

מבואר למעלה דכ"ו לא בא להם מצד אתערולית שלהם וכיטל הכלי שלהם כלל כי אדרבה כ"ו כנ"ל כ"א להיות שמשה העלם והמשיך עליהם גילוי אור א"ס מבחי' סוכ"ע ע"כ ממילא נמשך עליהם ב' כתרין הנ"ל מלמעלה למטה מתחלה נעשה שהוא בחי' כתר הא' ואח"כ ונשמע שהוא בחי' כתר הב' משא"כ אם היו בסדר המדריגות מלמטה למעלה הי' מתחלה בחי' כתר הב' ואח"כ כתר הא' וד"ל.

ועתה יובן מארז"ל שבשעה שהקדימו ב"י נעשה לנשמע באו מ"ה וכתרו • להם ב' כתרין כ"ו. הדנה מבואר לעיל בהתורה דענין הקדימה נעשה לנשמע היינו להיותם או בבחי' ביטל הרצון בתכלית שלמעלה מן הטעם ודעת שבא בבחי' שמיעה והבנה וע"כ הקדימו נעשה לנשמע וע"כ באו מ"ה וכתרו להם כ"ו שהוא בחי' כ"ע שלמעלה מבחי' ע"ס עליונות חב"ד כ"ו שהוא בחי' הטעם כנ"ל אמנם הטעם שכתרו להם ב' כתרין הענין הוא למעלה הוא בחי' כשב"כ שהוא בחי' ע"י שנחשב מבחי' התחתונה שבמאצי' ממש ובחי' הכתר דנאצלי' כנודע שבחי' כתר נחלק לב' פרצופין שבחי' הפנימי נק' בחי' ע"י שהוא בחי' התחתונה שבמאציל ממש שלמעלה מעלה מלהיות מקור וראשית להשתלשלות י"ס ובחי' החיצוני שבו נק' א"א ונעשה כתר ומקור לנאצלים להיות ממנו מקור וראשי' להשתל' י"ס דאצי' כ"ו והן הן בחי' הכתרין שכתרו להם מ"ה באמרם נעשה ונשמע. וביאור וטעם הדבר הנ"ל הנה נעשה ונשמע שניהם הם באו מבחי' ביטול הרצון שלמעלה מן הטעם דוקא להיות כי גם ונשמע הפי' שכל אשר ידבר ה' ישמעו ויבינו בלתי הבחירה ורצון שלהם כלל-אם לשמוע אם לאו כי גם השמיעה וההבנה תלוי בבחירת ורצון האדם שברצונו ישמע כ"ו. ונמצא מובן מזה שגם במ"ש ונשמע הי' בבחי' ביטול

(*) בסה"מ תק"ע ע' מב"ב גרסו רק חלק מהביאור (שהמשכו הי' חסר בהבחי'). ומדמיסם אנו כאן סיום הביאור ע"ס מה שמצאנו אח"כ (בכת"י 755 ה' ב). וכתרו : כ"ה בכת"י המעתק. ואולי צ"ל : וקשרו (כבמ"י שבת פ"ה א.)

הרצון ממש שלמעלה מן הטעם ודעת. אך ההפרש אשר בין נעשה לנשמע הענין הוא דנעשה הוא בחי' ביטול הרצון שלמעלה מן הטעם לגמרי אשר איננו מתלבש ובא בבחי' טעם ודעת כלל. משא"כ ונשמע הוא בחי' ביטול הרצון אשר מתלבש ובא אח"כ בבחי' טעם ודעת שהוא בחי' שמיעה והבנה כנודע שיש באדם ב' רצונות הא' הוא בחי' עצמיו ומקור הרצון ונק' בעל הרצון אשר אינו מתלבש לעולם בבחי' טעם ודעת כלל והב' הוא בחי' הרצון אשר נמשך ובא אח"כ בבחי' טעם ודעת כו'. כמ"כ למעלה, הנה בחי' כתר שבכתר שנק' בעל הרצון או רצון הקדום או רעוא דכל רעיון שהוא בחי' ע"י שנחשב מבחי' התחתונה שבמאציל הפשוט בתכלית הפשיטות בבחי' א"ס ממש משא"כ בחי' א"א שהוא בחי' הכתר דנאצלי' הגם שג"כ למעלה הוא מבחי' השתלשלות י"ס כנ"ל, אמנם הוא הנמשך ובא אח"כ בהתלבשות י"ס דאצ"י ממש וכנודע שאו"א מלבישי' זרועו' דא"א כו'. והוא עד"מ באדם למטה שהוא בחי' הרצון המתלבש אח"כ בבחי' טעם ודעת וע"כ במה שאמרו נעשה ונשמע שהוא בחי' ביטול ב' הרצונות הנ"ל, ע"כ באו מ"ה וכתרו להם ב' כתרים שהן ג"כ ב' רצונות הנ"ל. למעלה אמנם מה שהקדימו נעשה לנשמע שהוא תחלת המשכת בחי' כתר הא' אשר איננו נמשך כלל בבחינת הי"ס שזה נמשך להם במ"ש נעשה שהוא ג"כ בחי' ביטול הרצון אשר איננו נמשך ובא כלל בבחי' טעם ודעת ואח"כ ונשמע שבוה המשיכו בחי' כתר הב', דלכאורה ע"ד ההעלאה מלמטה למעלה הוא להיפוך מתחלה בחי' כתר הב' דא"א ואח"כ כתר הא' דבחי' ע"י כו'. אך הענין הוא כי כבר מבואר למעלה דכ"ז לא בא להם מצד בחי' האתעדל"ת וביטול הכלי שלהם כלל כי אדרבה הכלי כו' כנ"ל כ"א ע"י משה שהוא העלה אותם למעלה מעלה והמשיך עליהם גילוי אור א"ס מבחי' סוכ"ע שלמעלה מעלה מבחי' ההשתלשלות לגמרי כו', ע"כ ממילא נמשך להם בחינת ב' הכתרים הנ"ל ג"כ מלמעלה למטה מתחלה נעשה שהוא בחי' כתר הא' ואח"כ נשמע שהוא בחי' כתר הב' כנ"ל, וזהו מי גילה רז זה כו' רז שמ"ה כו', וכמ"ש ברכו ה' מלאכיו כו' עושי דברו כו' והדר לשמוע כו'. והענין הוא כי כבר נתבאר למעלה הטעם שהקדימו נעשה לנשמע הוא להיות שלא היו או בבחי' ומדריגו' אתעדל"ע שבא ע"י אתעדל"ת בהעלאת מ"נ כלל כ"א בבחי' אתעדל"ע למטה מצד עצמו ע"י כו' וע"כ הקדימו כו' באריכות * משא"כ באתעדל"ת והעלאת מין מלמטה למעלה הנה הוא בא בדרך בסדר המדריגות בחי' שמיעה והבנה

מקודם ואח"כ עשי' כו'. וזהו הטעם ג"כ שהמלאכים עושי דברו והדר לשמוע בקול דברו להיות כו' גם המלאכי' אין להם העלאת מ"נ כלל כ"א בחי' הביטול מהשגתם הוא בחי' אתעדל"ע במה שנמשך עליהם מלמעלה למטה מבחי' מל' דאצי' שמבררת אותם כנודע ששבח המלאכי' הוא בבחי' עולם התהו שנפלו בשבירה שבחי' שם מ"ה המתלבש בבחי' מל' יורד ונמשך בבחי' ע' לברר אותן. ומבחי' הגילוי והמשכה שנמשך עליהם מלמעלה הן מתבטלין ממציאותן ממש. וזהו ענין הבירור שלהן כו' וע"כ הם ג"כ עושי דברו והדר לשמוע כו' ודל'.

והנה"כ כבר מבואר למעלה דכל הג"ל בשעת מ"ת לא היה רק ע"י משה שהוא העלה אותן לבחי' ומדרגה גבוהה כ"כ. משא"כ מצד העצמון לא היו ראויים וכדאי' לכי"ו ע"כ לא היו אלא לפי שעה שמיד בחטא העגלה נשתברו הלוחות ונפלו ממדרגתם כמ"ש ויתנצלו' ביי' כו' כנ"ל. אמנם בפורים הדר קבלוהו מצד עצמם וביטול הכלי שלהם בתכליתן בבחי' מס"נ ממש מגודל דחיקת שעתם והיסודים שסבלו ומסרו נפשם ממש שלא להמיר דתם ח"ה שכ"ו גרם להם לעלות ולהגיע לבחי' ומדריגה גבוהה כ"כ בבחי' סוכ"ע עד שנפל הגורל על ראש המן דוקא וכמ"ש להשיב גמולו על ראשו כו' ע"כ אז דוקא קיבלו את אשר החלו במ"ת ונתבטלו אח"כ בחטא העגלה לפי שלא הי' הכלי שלהם ראוי וכדאי לבחי' גילוי כזה כ"א היו לפי שעה בלבד משא"כ בפורי' שזכו לבחי' מדריגה זו מצד בחי' מס"נ שלהם כו' ועתה יובן הטעם שמי' וקבל היהודים נאמר וקבל לשון יחיד וגם הקרי הוא לשון יחיד. משא"כ במ"ש קימו וקיבלו עליהם ועל זרעם שרק הכתי' הוא וקבל משא"כ הקרי הוא וקבלו. הנה הענין הכתיב והקרי הוא בבחי' ההעלם סתים וגליא. שהכתיב הוא בבחי' ההעלם משא"כ הקרי הוא בבחי' הגילוי בקול הפה כו'. והיינו ער"מ כשקורא האדם איזה תיבה בשינוי כפי שנכתבה הנה המח' שלו מתקשרת בהאותיות של התיבה כמו שהן כתובין דוקא. אבל בדיבור בפה בהתגלות יוצאין בשינוי, ונמצא שהכתיבה הוא במח' שהוא בהעלם והקרי הוא בדיבור באתגלייא. וכמ"כ כאן הנה וקבל עליהם כו' הנה בבחי' המח' שהוא בחי' ההעלם הוא וקבל דוקא כפי שנכתב משא"כ בדיבור באתגליי' יוצא נאמר וקבלו לשון רבים משא"כ במ"ש וקבל אשר החלו כו' שגם הקרי באתגליין הוא לשון יחיד דוקא. והענין הוא כי כבר מבואר למעלה הטעם למ"ש וקבל לשון יחיד להיות שהי' מאיר ומתגלה עליהם אז מבחי' סוכ"ע שלמעלה מעלה מהשתלשלו והתחלקות ע"ס ע"כ נאמר לשון יחיד. והנה בזמן מרדכי ואסתר כו' הי' בחי' התגלות ומדרגה זאת להם בבחי'

הגילוי ממש ע"כ גם הקרי הוא לשון יחיד משא"כ עתה בכל פורים שאין מאיר ומתגלה בבחי' גילוי ממש כ"א בבחי' העלם בלבד ע"ד מ"ש מה יפה ירושתינו וד"ל. וכמ"ש עליהם ועל זרעם ממש. אמנם עליהם היה בבחי' הגילוי ממש משא"כ על זרעם שאינו אלא בבחי' ההעלם. וע"כ גם הבחי' שהוא בבחי' העלם במחשבה הוא ג"כ לשון יחיד משא"כ הקרי שהוא בחי' התגלות הדבור הוא לשון רבים דוקא.

ועתה יובן מ"ש בערב היא באה ובבוקר היא שבה כו' ע"י שעשגו שומר הפלגשי' כו' והנערה אשר תיטיב כו' תמלוך כו'. הנה ידוע ההפרש אשר בין נשים לפלגשים הוא שהנשים יחודם היא בתמידי' ובהתגלו' משא"כ הפלגשים אינו בהתגלות כ"א בהעלם וגם לא בתמידי' כ"כ. וע"כ נק' פלגשי המלך ויכול להיות לו פלגשים הרבה משא"כ המלכה שאינה אלא א' שהיחוד עמה באתגלי' ובתמידי' והכתר מלכות ניתן בראשה דוקא ונק' מלכה להיות כי כל הנהגות המלוכה ע"י דוקא ולא ע"י הפלגשי' שעניני המלוכה אינה מתנהגת ע"י כלל כ"א יושבי' בהיכלות המלך בפ"ע. וכמו"כ למעלה הנה בחי' מל' דאצי' המתלבשת בבי"ע שכל ההנהגות העולמות ע"י דוקא לזאת נק' בחי' מל' משא"כ כל היחודי' העליונים שלא לצורך הנהגות עולמות כלל כ"א בהיכלות ומדורין כמבואר בזהר כו' וד"ל. והוה בערב היא באה להתייחד ובבוקר אחר היחוד היא שבה אל בית הפלגשי' שנעש' פלגש. כ"א והנערה אשר תיטב בעיני המלך תמלוך תחת וושתי שהוא בחי' מל' דקליפה, משא"כ אסתר שהיא בחי' מל' דאצי' וניתן הכתר בראשה דוקא להיות כל ההנהגות המלוכה והשפעות חיות העולמות דבי"ע ע"י דוקא וד"ל.

וזהו ומרדכי יושב בשער המלך כו'. דהנה ידוע דמרדכי הוא בחי' מרי' דכי' שהוא בחי' יסוד אבא כנודע במ"א והוא היושב בשער המלך שהוא בחי' יסוד ז"א שנק' שער המלך ע"ד"מ השער והפתח שבו וע"י נכנסי' ויוצאין כמ"כ בחי' יסוד ז"א הוא המוציא והמביא ההמשכה מבחי' ז"א לבחי' מל' ומבחי' מל' לבי"ע כו'. וכמ"כ ענין ההעלא' דבחי' מל' עם הברורי' דבי"ע לעלות ולכלול בבחי' יסוד אבא כו' הוא היושב ומתלבש בשער המלך שהוא בחי' יסוד ז"א שמתלבשת בבחי' מל' בכדי להיות בחי' שומר וחותר לבחי' מל' שלא תלך השפע דז"א כ"א בבחי' הפנימי' דמל' לבד ולא בבחי' החיצוני' המתפשטת בבי"ע שלא ינקו ויקבלו החיצוני' ג"כ. אמנם כ"ז הוא בגלות דוקא להיות כי בגלות בחי' מל' נק' אסתר להיותה מסתרת בבי"ע בבחי' גלות ממש להחיות גם לבחי' ע"ש כו' שהם בבחי' יש ונפרדי'

הוספה ב

זה הדרוש שאמר בן אדמור"ר לפני חסידים חדשים, תק"ע

כתיב וידעת היום והשבות אל לבבך כי הוי' הוא האלקים בשמים ממעל כו' הנה להבין הציווי של וידעת הלא אמונה למעלה מידיעה וישראל הם מאמינים בני מאמינים וא"כ למה צריכים בחי' ידיעה, ועוד לית מחשבה תפיסא בי' כלל וא"כ איך שייך בחי' ידיעה אצלו כבי'. אך באמת שורש ענין הידיעה הוא המכוון גילוי אלקות בלב, וזהו שורש החסידות ושורש התפילה כמרי"כ שיהא גילוי אלקות בלב היינו שלא יהא בלב ומוח התפעלות אחרים רק מאלקות והוא בחי' אלקי בקרבי היינו שיהא נוגע ההתבוננות בתוך תוך לבבו שלא יחפוץ דבר אחר זולתו ית', ולמשל כמו שאדם נתפעל מאיזה מרי"מ בהתפעלות גדולה כ"כ עד שא"א לו לזוז מאותו מרי"מ והולך ועושה את המרי"מ והוא מצד שההתפעלות נוגע לפנימי' הלב. כמרי"כ הוא בעבודה שבחי' אלקי בקרבי הוא שההתפעלות מאלקות הגיע לפנימי' הלב כ"כ עד שאין מתפעל מדברים אחרים זולתו ית'. וזהו ג"כ ענין תשובה עילאה בחי' תשוב ה' עילאה לגבי וא"ו כי בחי' ה' עילאה הוא בחי' בינה ובחי' ו' הוא בחי' ו"ק דהיינו שבחי' פנימי' בינה מאיר בו"ק שבלב ואזי אינו עומד בלב רק ההתפעלות שבמחו עצמו. ולכן אינו נתפעל מדברים אחרים והוא מצד שהגיע ההתפעלות לבחי' פנימי' הלב ונעשה בחי' גילוי בלב כו'. וזהו המכוון ג"כ ענין של קבלת מ"ש היינו שיהא הלב ומוח בחי' בית קיבול של קבלת מ"ש שלא יחפוץ דבר אחר זולתו ית'. אבל כשאין גילוי אלקות הנה ע"ז כתיב על כי אין אלקי בקרבי מצאוני הרעות האלה היינו כשאין התפעלות האלקית נוגע לתוך תוך לבבו רק בבחי' חיצוני' הלב נעשה מזה בחי'

כתיב וידעת: נדפס מהכתי"י: 2068 פג, א [ראה להלן בסוף הקונטרס פקסימילי מכת"י זה]. 42 קנו, א. [בכתי"י הבי' מחולק המאמר לסעיפים (כנדפס כאן), וכן יש בו כמה חיבות הוספות (ואולי הם מתקופה מאוחרת) ונסמנו להלן בשוה"ג].

המאמר נדפס גם באוה"ת ואתתנן ע' קסז. כמה מהענינים שבהמאמר נתבאר ג"כ (בשינויים) בדיה הנה יש די תיקוני שכינתא — בס' מאמרי אדה"ד ענינים ע' תמח [ושם מבואר ג"כ עה"פ וידעת, וכותרת המאמר שם: "התחלת של חסידות", והשוה להלן בתחילת המאמר כאן: "וזהו שורש החסידות ושורש התפילה"]. דיה התחלת העבודה ותכלית התפילה — שם ע' רמט, דיה לה"ע כללות התפילה — בסה"מ תקס"ז ע' רנה, דיה ראשית הידיעה — בס' מאמרים הקצרים ע' תסח, ריש דיה וידעת — בס' מאמרי אדה"ז עה"ת חי"ב ע' תרצט.

הכותרת בראש המאמר היא רק בכתי"י א. וראה כותרת דומה בא' מהכתי"י של אגה"ת מהדו"ק (בס' "תניא"מהדו"ק" ע' תרכ, הוצאה השני'): "מאדמ"ו לא"ש החדשים מקרוב באו". וראה עוד ע"ז מאמרים שאמר כ"ק אדהאמ"צ בתקופת חיי אדה"ז — בסה"מ תקס"ז ע' שעה, ובכ"מ.

מצאוני הרעות האלה היינו בחי' תוס' יניקה לחיצונים ונעשה בחי' נפרד מאלקות כמבואר בזהר' תוקפא דגופא חולשא דנפשא, אבל תוקפא דנפשא אזי חולשא דגופא. היינו תוקפא דגופא הוא כשהנה"ב בתוקפא והיינו כשמקבל תענוג מתענוגי עוה"ז אזי נעשה בחי' מרכבה להיכלות הטומאה כי לכל תאוה יש היכל בפ"ע שמשם נשפע אותו התאוה כי זלעז"ז כו' כי כמו שיש היכלות הקדושות שמשם נשפע ההתפעלות לאלקות כמו"כ יש היכלות הטומאה שמשם נשפע ההתפעלות להיפוך ר"ל ולכן מצד התקשרות של התאוה אזי נעשה בחי' מרכבה לאותו היכל הטומאה, והו' תוקפא דגופא אזי חולשא דנפשא היינו שנעשה בחי' חולאת בנה"א שלא יהי' הנפש מרגיש כלום ההתפעלות דאלקות כמו שחולה בגשמיות הוא שאינו מרגיש שום טעם מאכילה כמו"כ למעלה בחי' חולאת הנפש הוא כשאין הנפש מרגיש שום התפעלות מאלקות היינו שאף שנגמר במוחו שכולא קמי' כלא כו', מימ' אינו נוגע ההתכוונות ללב כמ"ש כל אוכל תתעב נפשם היינו כי אוכל הוא בחי' חכמה • והיינו בחי' ההתכוונות ותתעב נפשם היינו שאינו נוגע ההתכוונות והכל הוא מצד תוקפא דגופא הנ"ל כמ"ש סמכוני באשישות כו' כי חולת אהבה אני היינו שבחי' אהבה לאלקות הוא בבחי' חולאת כנ"ל.

(ב) והעצה לזה הוא כמ"ש אם יהי' נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלקיך, ולכאורה צ"ל מ"ש יקבצך כי זה קאי על כל נפש פרטי מישראל • ואיך שייך בחי' קיבוץ בנפש פרטי, אך ממה שמב' לעיל יובן זה, והיינו שמבואר לעיל שלכל תאוה יש היכל מיוחד כי זלעז"ז כו', כי כמו שיש היכלות הקדושה שמשם נשפע ההתפעלות לאלקות כמו היכל האה' שמשם נשפע אהבה בבני' כו' והוא בחי' מלאך טוב והכל הוא ע"י אתעדלית' כו' וד"ל כמו"כ יש היכלות הטמאות שמשם נשפע ההתפעלות להיפוך ר"ל, והוא בחי' מלאך רע נמצא שבאותו העת שהוא מקושר לאיזה תאוה אזי נעשה בחי' מרכבה לאותו היכל הטומאה שמשם נשפע אותו התאוה, ומטעם זה מבלבלין אותו מחז"ז בעת התפילה אף שלא ברצונו והוא מצד ההתקשרות לאותו היכל הטומאה שמשם נשפע אותו התאוה, ומה מובן ג"כ מה שהרהורי עבירה קשים מעבירה והוא מצד שהם בתמידות נעשה ההתקשרות יותר בתקפה לאותו היכל

בזהר' תוקפא דגופא חולשא דנפשא: ראה זח"א קמ' ב' קט' ב' לקוטי שיחות ח"ג ע' 806.
 חכמת בכת"ב נוסף כאן: כמ"ש נמצאו דברין ואוכלם ירמי' טו' טז'.
 מישראל ב' בכת"ב נוסף: כמ"ש נדחך לשון יחיד. [וראה ד"ה אם יהי' נדחך] — בסה"מ תקס"ג ח"ב ע' תרעה ואילך. ובכ"מ.
 שרהורי עבירה קשים מעבירה: זמא' כט' א [וראה גם תניא פ"א ופיבן].

הטומאה ר"ל. ולכן מובן מ"ש יקבצך היינו כי זה קאי על פיזור הנפש של כל נפש פרטי והוא מצד שע"י כל תאוה נעשה הנפש בחי' מרכבה לאותו היכל הטומאה שהוא כח רוחני של אותו התאוה. בחי' מלאך רע ונעשה מזה בחי' לבוש זר להנפש בחי' מסתיר, וזהו בחי' פיזור הנפש היינו שהנפש נתלבש בכמה מיני לבושים שהוא בחי' לבושים צואים ונעשה ההסתר יותר בתקפה כו'. והעצה לזה הוא כמ"ש ויצעקו אל ה' בצר להם. כמו למשל מאדם שלבושין שעליו נתקעו ביתידות אזי מוכרח הוא להסיע בחוזק גדול, כמ"כ כבי' למעלה באלקות. כי ע"י פיזור הנפש הנ"ל נעשה מקושר לכמה מיני היכולות הטמאות ונעשה בחי' נפרד מאלקות. והעצה לזה הוא כמ"ש משם יקבצך היינו בחי' צעקה בחילא יתיר והוא בחי' תבירא דליבא כמ"ש לב נשבר ונדכא כו' על גודל ריחוקו מאלקות. והוא מצד ההתבוננות איך שישראל עבמ"ח והנפש קודם בואה לגוף היתה מקושרת בתכלית היחוד והיתה נהנה מזיו כו' וכעת הנפש מוסתרת בתכלית ההסתר. נמצא שהירידה גדולה עד מאד מאיגרא רמה כו'. ולכן הרחמנות גדולה עד מאד ומאוד, אזי נעשה מזה תבירא דליבא שהוא בחי' קיבוץ מההיפוך ר"ל, ואזי ע"י אתעדל"ת אתעדל"ע ונעשה בחי' גילוי אלקות. כי דירא דקוב"ה היא דוקא במאנין תבירין כי גבה עיניים ורחב לבב אותו לא אוכל היינו אם היש בתקפו אזי אין אני והוא יכולין לדור כו' ומרוחק בתכלית מאלקות כמ"ש כי גאה גאה ות"א כי גאה על כל * גיוותנייא. היינו שהס"א הוא בתכלית הריחוק מאלקות כמ"ש רם על כל גוים הוי' כו' היינו רק עיקר דירא דקוב"ה הוא דווקא במאנין תבירין, כי כלי ריקן דווקא מחזיק כו' אבל כלי מלא אינו מחזיק כו' וד"ל, ומטעם זה מבקשים בשמ"ע וקבצינו יחד כו' בא"י מקבץ גדחי כו', והיינו שלא יהי' בחי' פיזור הנפש רק בחי' קיבוץ. וכמ"כ מבקשים רופא חולים כו', היינו ג"כ שלא יהי' בחי' חולאת בנפש כנ"ל רק שיהי' גילוי כו'.

(ג) אך כל הנ"ל הוא רק בחי' תשובה תתאה בחי' כלי ריקן והוא רק הכנה לתשו"ע שיהא גילוי אלקות והוא בחי' תפילה. ובוה יובן

דירא דקוב"ה היא דוקא במאנין תבירין: ראה זח"ג צ. ב: קוב"ה לא שארי אלא באתר תבירא במאנא תבירא כו' גאותא דכלא גאותא עלאה כו'. וראה ג"כ בס' מאמרי אדה"ז על מאמרז"ל ע"י מן.

גבה עיניים . . אין אני והוא יכולין לדור: סוטה ה, א: אמר הקב"ה אין אני והוא יכולין לדור בעולם שנאמר כו' גבה עינים כו' אותו לא אוכל אל תקרי אותו אלא אתו.

כל: בכתי"ב ב ליתא [וכן ליתא בתרגום אונקלוס שם].

כארז"ל אין עומדין להתפלל אלא מתוך כבוד ראש והיינו כן בחי' תפילה הוא בחי' גילוי אלקות בחי' תשרע וזה א"א כ"א שיהא מתחלה כלי' גריקן בחי' תשורת והוא בחי' מארי' דחושבנא שצריך כל אדם להיות בכל לילה בקיש שעל המטה במרירות על גודל פיזור הנפש של כל היום ולהיות מזה מרירות ותבירא דליבא ולכן אפי' צורבא מרבנן צ"ל חד פסוקי דרהמני והוא בידך אפקיד רוחי והיינו כן בכל לילה הוא בחי' הסתלקות הנפש ולא נשאר רק קיסטא דחיותא ולכן מבקשים שלא יהי' הנפש ח"ו מקושה להיכלות הטומאה ה"ל רק שיהא בידך אפקיד רוחי שיהא מקושר בהיכלות הקדושה וזהו בידך אפקיד רוחי ר"ת באר היינו עלי באר שיהא הנפש נתעלה ומתייחד בו ית' ולכן מוכירין אנא בכח שהוא שם מ"ב בקיש שעל המטה כי כל עליות הוא ע"י שם מ"ב כו' וד"ל ולכן כבוקר כשקם משינתו צריך לברך בא"י שלא עשני גוי' והיינו שלא הדיק בשמת גוים בו והוא שלא נשאר הנפש בהיכלות הטמאות רק בו ית' וזהו ע כל ברכת השחר הנותן לשכוי בינה כו' והוא שלא ישאר הנפש במקיפי ההיפוך כי ולעו"ז כמ"ש והתברך בלבבו כו' ולכן מברכין ברכת השחר מטעם הנ"ל וכ"ז הוא עד ב"ש שהוא בחי' כובד ראש בחי' תבירא דליבא ולכן אומרים

אין עומדין להתפלל אלא מתוך כבוד ראש : ברכות ל"א. וראה אגה"ת פ"ב ובארוכה ס' מאמרי אדה"ו מארז"ל שם ; ובשאר מאמרי ד"ה אין עומדין שנדפסו שם בספרך.

מארי' דחושבנא : בכל לילה בקיש שעל המטה : ותיב קעת' א : מארי' דחושבנא כו' : ובכל לילא ולילא עד לא ישכב כו' ; וראה ס' מאמרי אדה"ו ענינים ע' קל' : הגם שבז"ק איתא שבכל לילה צ"ל ממארי דחושבנא הענין הוא דרשבי' מירי' לצדיקים כו' אכן שאר בנ"א כו' עכ"פ לא יותר מפי' בשבוע כו' וכ"ה בקונטרס התמלה מכ"ק אדמו"ר מהרש"ב נ"ע ס"ע 24 ואילך : אבל שאר כל אדם איצ' בכל לילה כ"א לעתים : ובס' מאמרי אדה"ו שם ע' ש' : שצריך האדם להיות ממארי' דחושבנא לפי הוהר בכל יום ולכה"פ פעם בחודש ובאם שאפשר בכל שבוע ובאגה"ת ספ"ו : ומי שאי' לו בכל לילה עכ"פ לא יפחות מפי' בשבוע לפני יום השבת כו' וראה עוד בכ"ז : אגה"ת מהר"ק ע' תקלא (כס' תגי' מהר"ק הוצאת שני') ובספרי מאמרי אדה"ו : עה"ת ח"ב ע' תרסא. על מארז"ל ע' צב צו על ענינים ע' רמח שב דש. על גביאים ע' קכו קל קלה. כתובים ח"א ע' נט סבן.

אפי' צורבא מרבנן . . . בידך אפקיד רוחי : ברכות ה' ריש ע"א. בידך אפקיד רוחי ר"ת באר שם מ"ב ראה פע"ח שער קשעה"מ פ"ב ופי' שער הכהנות ענין דרושי הלילה דרוש י"ל סידור הארז"ל במקומה . . . (ממגי' שם סק"י) : ולפי דברי המקובלים שברכות אלו הם על יציאת נשמתו בלילה שלא ינבך בה נשמת נבוי' כו' : וראה ס' מאמרי אדה"ו ענינים ע' רג' תמט' מאמרי אדה"ו גביאים ע' כא. סידור עם דא"ח מה' סע"ג דרך חיים ע' 32 וע' 86. אדה"ת ענינים ע' שו'. לקוטי' שיחות חכ"א ע' 302. ובכ"מ.

מה אנו ומה חיינו כו'. אבל מב"ש ואילך מתחי' בחי' תשו"ע בחי' אסתכלא ביקרא דמלכא. כי כתיב בב"ש יחיד חי העולמים מלך, והיינו כי יש בחי' חי ובחי' חיים. בחי' חי הוא בחי' עצם כמו החי מתענע שכה התנועה הוא בחי' התפשטות. וזה ידוע שאף בלא שום תנועה הוא חי בעצם, נמצא שכה התנועה הוא רק בחי' התפשטות כמו"כ כבי' למעלה בחי' חי הוא בחי' עצם ולא הי' יכול להיות מזה שום מציאות רק כל עיקר מציאות ההשתל' הוא מבחי' חיים שהוא בחי' התפשטות בחי' גילוי שאינו נוגע לעצם והוא אור א"ס הוא אור השמש שהוא בחי' גילוי שאינו נוגע לעצם והוא יחיד חי כו'. היינו כמו שהוא בעצמו כבי' הוא בחי' חי רק כל מציאות העליות הוא מבחי' מלך כמ"ש מלכותך מכ"ע כו' בחי' חיים.

(ד) ובוזה יובן מארז"ל מה הנשמה ממלא את כל הגוף אף קוב"ה ממלא את כל העולם, והיינו כמו שבנשמה יש ב' בחי' בחי' עצם ובחי' התפשטות בחי' עצם הוא מה שאינו שייך להגוף ואינו מקבל שום שינוי ממאורעות הגוף רק תמיד מקושר ודבוק באלקים חיים כמ"ש ואתם הדבקים בה' אלקיכם כו' ובחי' התפשטות הנשמה הוא בחי' הגילוי שנתלבש בגוף מה שאינו נוגע לעצם ואין עצם הנפש מקבל מזה שום שינוי כו'. כמו"כ כבי' בהשתל' העולמות יש ב' בחי' בחי' ממלא ובחי' טובב, בחי' ממלא הוא בחי' החיות שנתלבש בתוך עלמין והוא בחי' גילוי שאינו נוגע לעצם כמ"ש ואתה מחי' את כולם היינו ואתה הוא בחי' אותיות מא' ועד תי"ו ובחי' אותיות הוא רק בחי' גילוי * כמ"ש אתא בוקר כו' ובחי' טובב הוא בחי' עצם בחי' מקיף שאין מקבל שום שינוי מההשפעה כו'. וכ"ז הוא עד ק"ש שהוא בחי' ידיעת מציאותו, היינו שבאמיתת מציאותו נמצאו כל הנמצאים היינו שמציאות כל ההשתל' אינו נמצא רק מציאותו ית', אבל לא ממהותו אלא שמהותו הוא קדוש ומובדל כמ"ש כי נשגב שמו לבדו כו'. וכ"ז הוא כל ענין של פסוד"ן עד ק"ש. אבל ק"ש הוא בחי' ידיעת מהותו, כי יש ב' בחי' ידיעות והוא ב' בחי' ביטולים היינו בחי'

מב"ש ואילך. . בחי' אסתכלא ביקרא דמלכא : ראה זח"ב קלד, א. רמו, ב. אנה"ק סכ"ד. ס' מאמרי אדה"ד ענינים ע' כח. ובכ"מ.
 כי יש בחי' חי ובחי' חיים : ראה גם ס' מאמרי אדה"ד עה"ת ח"א ע' צה. ח"ב ע' תשה. לקו"ת ואתחנן יא, סע"ד. סה"מ תרס"ג ע' א ואלך. ובכ"מ.
 החי מתענע : ראה מו"נ ח"א פמ"ט. פ"ב. ס' מאמרי אדה"ד ענינים ע' עז ואילך.

מה הנשמה ממלא . . אף קוב"ה : כן מובא בכ"מ ע"פ ברכות י, א. ויקר' פ"ה, ת. גילוי : בכתי' ב נוסף : גילוי שאינו מגיע לעצם.
 באמיתת מציאותו נמצאו כל הנמצאים : ראה רמב"ם ריש הלי' יסוה"ת.

ידיעת מציאותו הוא בחי בטול הנש' ככונן ע"ה בחי' ההתבוננות ואיך שכל הנברא עיקר מציאותם הוא מציאותו מבחי' גילוי' ונעשה ע"ה ביטול היש' אבל ידיעת מהותו הוא איך שכב' מהו'ע ית' הוא קדוש ומובדל ואנו הו' לא שנית' ונעשה ע"ה בחי' ביטול אמיתי בחי' ועמך לא הפצתי כח' בחי' מאדך. והו' בחי' קיש' מהו'ע ויחזית' בחי' ידיעת מהותו איך שאנו הו' לא שנית' ככונן ונעשה ע"ה בחי' מאדך כו' הדל'.

(ה) ועיקר המכוון מכל ההתבוננות הנ"ל הוא שיהא חדוה תקיע' בליבא מסט' דא ובכחי' מסט' דא הוא מצד שמתבונן איך שהוא ית' עיקרא ושרשא דכל' עלמין וכולאן קמיה' כלא ממש חשיבא. אזי נעשה מזה בחי' חדוה בחי' תשוקה לאלקות. וגם מזה ההתבוננות בעצמו איך שהוא ית' עיקרא ושרשא כו' נעשה בחי' אמריות (הוא מצד שהוא רחוק בתכלית ההתרחקו' ונעשה בחי' אמריות) מזה ובוה' עובד' מאד' התוכף שתי' הכיפות דוקא הו' חיבור' והוא בחי' חדוה ואמריות כו' בבחי' חדוה' לבד אינה עבודה מחמת כו' קצר המצע מהשתרע' להשתרע' עליו שנית' ריעים ובכחי' חדוה לבד הוא בחי' שני' ריעים מחמת כו' אצלו שונים התפעלות מאלקות עם התפעלות מעוה' ולכן אין בזה גילוי' אלקות כו' כמ"ש ולא תתורו אחרי לבבכם כו' אשר אתם זונים אחריהם והיינו כשהוא בחי' ולא תתורו שאינו מקבל' שום התענוג' התפעלות' מעוה' או נעשה בחי' למען תזכרו בחי' דכר' המשפיע שיהא גילוי' אלקות אבל כל זמן שהוא מקבל' תענוג מתענוגי עוה' או הוא בבחי' זונה ואין יכול' להיות בזה שום גילוי' אלקות ולכן בבחי' חדוה ומרירות דוקא הו' חיבור' והוא בחי' ריש'. והו' ואהבת' ב"פ אורי' היינו אורי' וארי' בחי' ריש' אך כל הנ"ל הוא רק בחי' אתעדלית' אבל באמת' למחבת' כו' עיקר מציאות' גילוי' אלקות הוא דוקא ע"ה תורה ומצוות והו' כל צמא לכו למים בחי' צמאון הוא בחי' תפילה בחי' אתדלית' ובכל' לרוח' הצמאון והוא ע"ה בחי' מים בחי' תורה כו' אורייתא מחכינ' ועיקר' השראת' אור' הוא דוקא בחכמה ולכן בכדי שיהא גילוי' אור' הוא דוקא ע"ה תורה ומצוות כי תורה נקי' בחי' ע"ה היינו בחי' מקור' שממנו נמצא בחי' חיים בחי' התפשטות.

חדוה תקיע' . . בסט' דא : ראה וחי' ע"ה א. וחי' רנה רע"א הניא ספלי' אגה"ת רע"א אגה"ת ספלי' ע"ה אגה"ת (אגה"ת אגה"ת) אגה"ת אגה"ת אגה"ת אגה"ת אגה"ת
 התוכף שתי' הכיפות : ראה שבת גול' סע"א ושי"ב י"ג דע"ה אגה"ת אגה"ת
 אורי' ואהבת' ב"פ אורי' : פעה ער' הקיש' פלי' ופכה"ה ער' הכחנות' כחנת' קיש'
 סידור הארזיל' במקומו : הניא ספלי' אגה"ת אגה"ת אגה"ת אגה"ת אגה"ת
 אתעדלית' : נריא : אתעדלית'.

אך בתחלה צריך להיות בחי' צמאון בחי' רץ בחי' אתעדלית אוי' עיני
אתעדלית אתעדלע וכו' והזהיר וידעת היום והשבות אל לבבך היינו שהציווי
הוא שיהא בחי' הרגשה בלב בחי' גילוי אלקות כי הוי' הוא אלקים היינו
שבחי' אלקים שהוא בחי' התפשטות עיקר מציאותו הוא מבחי' הוי' אבל
בחי' הוי' הוא הוי' ויהי וכולא קמי' כלא כו' ואי' לואת' לכן צריך שיהא
גילוי אלקות היינו שלא יחפוץ שום דבר וולתו ית'.

(וא) וּבְזוֹתָ יוֹבֵן מַהֵה שֶׁהוֹרִי דַּהֲעִיָּה לְשִׁלְמָה בְּנוֹ דַּע אַתְּ אֱלֹקֵי אַבִּיךָ
וְעַבְדִּיהוּ בְּלִבִּי וְאִם עַל הַיְדִיעָה לְבַדָּה הוֹרִי אוֹתוֹ לְמַה
הוֹרִי אוֹתוֹ כִּיכ הֲלֹא לְלַמַּד בְּיַדְעִי אֲלֵא בּוֹדְאֵי הַזְהִיר אוֹתוֹ עַל הַרְגֵּשָׁה שֶׁהָא
מִוְרָגֵשׁ בְּלֵב הַתְּפַעלוֹת מֵאַלְקוֹת כַּמְבוֹאֵר בְּזֶהר עֲנִין דְּחִילוֹ וְרַחֲמוֹ שְׁכֵלִים
וְלִכְאוּרָה אִם דוֹרְהֵי אוֹיֵי אֵין שְׁכֵלִים אֲלֵא זֶה קֵאֵן עַל הַרְגֵּשָׁה שְׁבֵלֵי הַיְינוּ
שְׁאוֹתוֹ הַתְּפַעלוֹת בְּעַצְמָם כְּמוֹ שֶׁהֵם בְּמוֹחַ צָרִיךְ לִהְיוֹת שֶׁהָא בְּלֵב גִּיכ
אוֹתוֹ הַתְּפַעלוֹת בְּעַצְמוֹ וְהוּ דַּע אַתְּ אֱלֹקֵי אַבִּיךָ וְעַבְדִּיהוּ בְּלֵב דּוֹקֵא אֵךְ אִם נַעֲשֶׂה
הַסְכֵם בְּמוֹחַ שְׁאֵין עוֹד [וּזְלוֹתָ] יֵת וְאֵינוּ נִוְגַע בְּלֵב זֶהוּ מִצַּד טַמְטוּם הַלֵב הֵנָּה
עוֹנֵן בְּזֶהר אַעֲא דְלֵא סְלִיק בִּי נִהוּרֵא מִבְּטָשִׁין לִי גּוֹפֵא דְלֵא סְלִיק בִּי נִהוּרֵא
דְּנִשְׁמַתֵּא מִבְּטָשִׁין לִי וּפְיֵי שֶׁל מִבְּטָשִׁין הוּא שְׁמִבְטָשִׁין לִי מְלַעֲלֵא בְּכַדִּי
שֶׁהָא גִּילּוֹי אֲלֹקוֹת כְּמוֹ שֶׁהֵרֵב מִבְּטָשׁ אַתְּ הַתְּלַמִּיד אוֹי עֵיקֶר מְכוּוֹן שֶׁל
הֵרֵב בְּכַדִּי שֶׁהָא הַתְּלַמִּיד כְּלִי רִיקוֹן לְקַבֵּל אַחֲרַי כְּמוֹיכֵי עֵיקֶר מְכוּוֹן שֶׁל
הַבֵּיטוּשׁ בְּכַדִּי שֶׁהָא גִּילּוֹי אֲלֹקוֹת וְזֶהוּ אֵין עוֹמְדִין לְהַתְּפַלֵּל אֲלֵא מִתּוֹךְ
כּוֹבֵד רֵאשׁ וְהַיְינוּ כִי בְּחִי' תְּפִילָה הוּא בְּחִי' גִּילּוֹי אֲלֹקוֹת בְּלֵב אֵךְ מִתְּחִלָּה
צִיל בְּחִי' כּוֹבֵד רֵאשׁ בְּחִי' תְּבִירָא דְלִיבֵא בְּחִי' כְּלִי רִיקוֹן וְהוּ גִיכ מִיֵּשׁ זֹאת
נַחֲמֵי בְּעֵינֵי כִי אִמְרַתְךָ חֵיתְנִי הַיְינוּ כִי בְּכַדִּי שֶׁהָא בְּחִי' אִמְרַתְךָ חֵיתְנִי בְּחִי'
גִּילּוֹי אֲלֹקוֹת בְּלֵב הוּא דּוֹקֵא עֵיני בְּחִי' בְּעֵינֵי בְּחִי' תְּבִירָא דְלִיבֵא נִמְצָא מְכַל
הַנֵּל שֶׁמִּתְּחִלָּה צִיל בְּחִי' כּוֹבֵד רֵאשׁ בְּחִי' תְּבִירָא דְלִיבֵא בְּחִי' תְּשׁוּרָת וְאַחֲרַי
בְּחִי' תְּפִילָה בְּחִי' גִּילּוֹי אֲלֹקוֹת בְּלֵב בְּחִי' תְּשׁוּרָת אֵךְ כִּיז הוּא רֵק בְּחִי'
אַתְעִדְלִית בְּחִי' חֵיז שְׁעָה אֵךְ עֵיקֶר גִּילּוֹי אֲלֹקוֹת הוּא דּוֹקֵא עֵיני תּוֹרָה שְׁנֵק חֵי
וְעוֹלָם שֶׁהוּא וְנִשְׁמַחוּ בְּדַבְרֵי תּוֹרַתְךָ כְּבִי' דְּלִיבֵא וְעוֹלָם הַמַּשְׁכֵּם
וְנִשְׁמַחוּ יַחֲדָם שֶׁלֵּל יֵאֵם גִּבְרִי וְנִשְׁמַחוּ יַחֲדָם וְעוֹלָם הַמַּשְׁכֵּם וְעוֹלָם הַמַּשְׁכֵּם

בֵּל : כִּיָּה בְּהַכְתִּיב [וְסוּיָם הַכְּתוּב (דְּהֵיא כַּה ט) הוּא : בְּלֵב שֶׁלֵּם וְנִשְׁמַח חֲפָזָה] יִיבֵי
בּוֹזֵהר אַעֲא דְלֵא סְלִיק בִּי : זְחִיג קְסָה אֵיךְ אִמְרַתְךָ חֵיתְנִי חֵיז חֵיז חֵיז חֵיז חֵיז חֵיז
אַלְקוֹת : בְּכַתִּיב ב' נוֹסֵף : וְעֵיכֵי : לְמַה לְהַמְתִּין עֵיני וְצָרִיךְ הָאֵדֵם לַעֲשׂוֹת זֶה בְּעַצְמוֹ
כַּמְבֹּרֵל לְעוֹלָם יִרְגִּזוּ אֵדֵם יֵצֵט עַל יְהִיר כַּמְבוֹאֵר בְּתַנְיָא [פ' כִּיֵּם] שֶׁאִמְרַתְּלוֹ אַתְּ
מְשׁוֹקֵץ כִּי עַד מַתִּי חֲסִידִי כִי.

לוח התיקון

ע"י	שוריה	נדפס	צ"ל	ע"י
5	א	א	צ"ל	5
7	בסוף העמוד	IIIV	יא	7
כא	גילוי	מצד	VII	כא
כו	אשריכם	והחומר	מצד	כו
מג	מצד	וחסר בהכתב	והחומר	מג
מד	כמו	לפיו	[ראה - סיום האמר - לעיל	מד
מו	המאיר	שכא"א	ב. השמטה]	מו
מז	קומה	ולכן	לפניו	מז
מז	הוא	ור"ל	לכא"א	מז
מז	בבחי	וכנודע	וגקי	מז
נא	קליפח	במ"א	ור"ל ובנו"א : הוא עדימ זגאל	נא
נג	בענין	בענין	(וכנודע	נג
			במ"א	
			בענין	
			חכמת הקבלה : גוסס גוסף ג'דפס	
			במ"א מאמרי אדה"י - ענינים ע"י	
			שלה	
סס	לחיצונים	לל	כלל	סס
צח	אינו	שיוער	שיוער	צח
ק	בשביל	מקץ	מקפץ	ק
קיב	מקרבת	שאח"ף	שאח"ב	קיב
קיג	הנולדי	בן	מן	קיג
קמ	וחיצוני	ירושלים	ממשלה	קמ
קמה	בלקורת	קסז	קסא	קמה
קסה	כל	דכל	דכל [והשוה"ג מיותר]	קסה
קסט	הרצוא	התפי	התפעלות [והשוה"ג מיותר]	קסט
קעב	גל		בסוף ההערה יש להוסיף : ובכתי	קעב
			שני : בביע"ג נקי	
			בסוף ההערה יש להוסיף : ובכתי	
			שני : גם מבחי א"ק	
			יש להוסיף : ושמת' כדכד :	
			לאחיו ג'דפס ג"כ מאמר זה בפי	
			מאמרי אדה"י - דברים ח"ב	
			ע"י חכ	
רלג	והחתונים	לעלוינים	לעלוינים	רלג
	וירד	הרי	הרי	
	ובפיה"מ	מהצ"צ	מהצ"צ	
	בשוה"ג			
רלד	פיה"מ	ה	ה	רלד
רלס	אני (טור ב)	הנחות	הנחות	רלס
רמה	בספה"מ (טור ב)	לוך	לוך	רמה
רמו	הי (טור א)	ג"ס	ג"ס	רמו
רמח	ענין	והחתימ	והחתימ	רמח
רנג	המשך (טור ב)			רנג

הוספות — תק"ע

יד

ע"ו	שו"ה	נדפס	צ"ל
	זחיג (טור ב)	רמו,	רמג,
רנה	כג, (טור ב)	יג	ג
רסא	מ"ב (טור ב)	ש"כ	שכ"א
רסד	ותוספת (טור ב)	כד, א	כד, ד
רסה	אם (טור ב)	אם אין בו חטא	ויקרא. ובכ"מ.
	והיום (טור ב)	ה, ז	ז, יא
רעו	וזרחה (טור א)	ג, ו	ג, כ
רעז	ירמ" (טור א)	לא, כז	לא, כז
רעח	במדה (טור א)	ברכות גז, א	טוטה ה, ב
	במדבר (טור א)	כת, ד	כד, ח
	הקב"ה (טור ב)	תדא"ר	ע"ז ג, ב. תדא"ר
	זילבש (טור ב)	נט, ז	נט, יג.
רפ	אתהלכה (טור א)	אתהלכה	ואתהלכה
	אתהלכה	ראה	מיותר
	ודברי (טור ב)	ירמ"י	ישע"י
רפא	מה (טור א)	מה, ד	מה, יד
	בבכי (טור א)	לא, ט	לא, ח
רפב	קדושים ... והייתם		קדושים תהיו... כי קדוש אני :
	(... יט, ב (טור ב)		ויקרא יט, ב. והייתם קדושים :
			שם יא, מד. כ, ז. ועוד.
	פרדס (טור ב)	ש"כ	שכ"א
רפג	ישפה (טור א)		כל השורה צ"ל אחר השורה :
			עלי באר.
	טלא (טור ב)	את	מיותר
רפו	ורשום	א.	יש להוסיף : 1374 (בתחילתו) ;
			בכותרת : תורת אדמו"ר שליט"א
			נאמר בבארדיטשוב תקצ"ו לפ"ק
			לשון ר' שלמה פרידעס.
			יש להוסיף : איתא בזוהר כרוזא
רפז	אחר שו"ה בענין		גפיק 13°. ובהערות יש להוסיף :
			13°) גדפס בסי' מאמרים הקצרים
			ע' שפז. נמצא בכתי' 371 ער, א
			בכותרת : מאדמו"ר הזקן ובג"מ
			ז"ע.
	עבדים	16°	17°
	צו	טו, ב	יג, א
רצא	אחר שו"ה מצה"ש		יש להוסיף : ויקהל ⁴¹ .
			כתיב וידעת היום ⁴² .
			ובהערות יש להוסיף : (41) גדפס
			בתו"ח ויקהל תקעג, ב [נמיוסד
			על ד"ה ויקהל בתו"א פו, ג.
			סה"מ תקס"ה ע' שלט]. נמצא
			בכתי' 2041 קסז, א בכותרת :
			תקצ"ע. (42) גדפס לעיל בהוספות
			— בכותרת : „זה הדרוש שאמר
			אדמו"ר לפני חסידים חדשים
			תקצ"ע. וראה בהגסמן בשו"ה ג שם.

אפרסמון: ס (טורי דא).
 אצי: רטז (ע"ס בלי מה).
 אבי"ע: כא (הפרש אצילות ובי"ע).
 קטז (המשכת ממדות דאצי לבי"ע ע"י המלכות).
 ארון: עיי"ע קדה"ק.
 ארוז: קנא (א. ברוש).
 אריך אנפין: קלו (א' ר"ך). קלד (יסוד דא).

ארץ: ע (מלכות). עו (כנ"ל). עח (בכתר, ובמל' דא"ס). דכא (כח הצומח). ועיי"ע שמים וארץ.
 ארמ"ע: קטז (עפר ומים).
 אתעדל"ת אתעדל"ע: לא (אתעדל"ע שע"י אתעדל"ת ואתעדל"ע שלמעלה מאתעדל"ת). קסו (כנ"ל). רטז (הטעם לזה). רכד (כנ"ל). קפג [א] (במ"ת אתעדל"ע ובפורים אתעדל"ת).

ב

באר: רכח (ב. של מרים). קפד [ג].
 בהמה: קכא (ע"י דוקא באים הקרבנות). קנה (בשרשה למעלה מאדם). קעג (כנ"ל).
 ביטול: קמז (ב' אופני ב). קפג [א] (כנ"ל). קפד [ה] (כנ"ל). ועיי"ע עול. קב"ע.
 ביטוש: קפד [ו] (אעא דלא סליק ביי נהורא מבטשין לי וכו').
 בינה: קצז (שייכותה לרחמים). רו (נש"ב). ועיי"ע חבונה.
 בירור: כד (דימי החול, בשבת ב. אסור). סד (תכלית העבודה). סז (התועלת שעיי"ז). עה (כנ"ל). קפג (ב' אופני בירור — מלחמה ומנוחה).
 בית: צד (בית גנוז).
 ביהמ"ק: פח (ואת מקדשי תיראו). צד (כנ"ל). קמ (יסוד שבמלכות).

אירוסין: קה (טבעת — מקיף).
 איש, אשה: קלא (תכשיטים ויופי באשה דוקא). קצז (נשים אכוריות הן). ריב (זכו שכינה ביניהם). ועיי"ע פלגש.

אכילה, אכו"ש: סו (לא על הלחם לבדו). עה (כנ"ל). קנה (כנ"ל). קנט (בעיוהכ"פ ע"י הא. כאילו התענה). קעה (כנ"ל).

אל (שם): צא (חיצונית החסד).
 אלקים: צט (ק"כ צירופים ומ"ח צירופים דא). קח (כנ"ל). קלט (ל"ב פעמים א. במע"ב). ועיי"ע הוי' אלקים.

אלו ואלו דא"ח: מח (בי"ש ובי"ה).
 אלול: קכו (ההפרש בין חודש א. ובין עשית). קל (כנ"ל). קפו (כנ"ל). אני לדודי ודודי לי. קצט מנהג להרבות בצדקה).

אלכסון: קג (יגב"א). קטז (כנ"ל). רכה (כנ"ל).

אם: יא (ובת). כה (כנ"ל).
 אמונה: סח (מצה — מיכלא דמהימ' נותא). עה (כנ"ל). קפד (א. וידיעה).
 אנא בכח: קפד [ג] (בק"ש שעהמ"ט).
 אני: קכא (א. הוי'). קנא (א. ראשון וא. אחרון).

אני הוי' לא שנית: נו — לא כליתם). עיי"ע שינוי.
 אנכי: קעז (ב"פ א).

אפתר: כ (שבע הנערות הראויות לה). מ (לא בקשה דבר). קצט (כנ"ל). רכב (קרקע עולם). קפג [ד] (הסתר המל' בומה"ג בת אביחיל. אין א. מגדת עמה ומולדתה).

אפור: רב (אבני הא.).
 אפיקורס: נג (כל מי שאינו לומד קבלה הוא א.).

גבויאל : קל (מלמטלמ"ע). רד (גבורה).
גדוד : קטו (ולגדודיו אין מספר).
גדול : גדולה : קלב (ולגדולתו אין חקר, גדול ה' ומהולל מאד). קלו (וגדל חסד). קסח (הגדול והגבור והנורא). רלד (גדול ה' ומהולל מאד בעיר אלקינו).
גוי : קצג (וצדקה תרומם ג).
גוונים : קפה (בקשת).
גוף ונפש : נ (חולשא דגופא חוקפא דנשמחא). רטו (חיבורם). קפד [א] (חולשא דגופא חוקפא דנשמחא).
גורל : לו (דיוהכ"פ ופורים).
גלגולים : קמו (כדי לקיים כל המצות חוץ ממצעות המלך). קסא (כנ"ל).
גלגלתא : קיא (פנימיות הכתר).
גלות : יח (נתרבו הברייתות). ל (יניקת החיצונים). לו (ג. מצרים הי' הכנה למ"ת). קפג [ג] (הסתר המלכות). קפד [א] (קיבוץ גלויות בנפש האדם).
ג"ע : כז (ממכ"ע). נח (העליון ותחתון — תורה ומצות). סב (כנ"ל). צו (אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו). צח (כנ"ל). קיח (כ"א נכוה מחופתו של חבריו — חילוקי מדריגות). קכ (הפרש לימוד התורה בין געה"ע וגעה"ת). קכב (לגה"ע אין כולם זוכים). קמ (געה"ת מתבונה ש" במלכות). ועיי"ע עוה"ב.
גר : קפא (בירורי הנצוצות).

כבי : קכט (ב. יוסף ובנימין). ריג (כנ"ל). ועיי"ע עבודה.
בלעם : ד (טעותו שחשב טהור עינים מראות ברע).
בן : רי (ורב שלום בניך). ועיי"ע אב ובן.
בנימין : קכח (צ"ת). קכט (בן ימין). רג (צ"ת. בן אוני, בן ימין). רי (צ"ת).
בעלי עסק : פה (עבודת הצדקה). צב (כנ"ל).
בע"ת : קיט (במקום שבע"ת עומדים וכו'). קכח (כנ"ל).
בר מצוה : עיי"ע אדם.
ברוך : נא (בסידור ספרד שנכתב בל"א כתוב ב. גיבענצט ולא גילובט).
בי"ע : יח (חב"ד חג"ת נה"י). ועיי"ע אבי"ע.
בריות העולמות : קע (רצה לברא במדה"ד).
בריותא : ז (ומשנה). יז (כנ"ל).
ברכה : נ ואברכה שמך לעולם ועד). קלב (כנ"ל). קלז (והודאה).
ברכת השחר : נא (שלא עשני גוי, עבד, אשה — ג' קליפות). קפד [ג] (הנותן לשכוי בינה, שלא עשני גוי).
בשמים : ס (הרי ב.).
בשר : רל (וראו כל בשר).
בת : יא (ואם). כה (כנ"ל).
בתולה : ז (תלמוד, ואיש לא ידעה, אחרי רעותי מובאות). כב (כנ"ל).

ד

דגל : קטז (ד' דגלים בישראל ובמלאכים).
דוד : צז (לדוד משכיל). קלב (אמר

ג

נבדרות : קלז (ומלכות). קמב (המתתם). קפו (כנ"ל). ועיי"ע נסירה.
נבעה : קיב (והר).

הלל : עב (בפסח ובסוכות, ברכת ה.).
 המן : לח (חוצפה). קפג [ב] (הגורל נפל
 על ראשו).
 המשכה : קע (והעלאה).
 הר : נד (הרי בתר בשמים). קיב
 (וגבעה).
 הרהור : קפד [א] (ה. עבירה).
 השגחה : ג (למטה כמו למעלה). נג
 (טעות הפילוסופים). טו (ה. פרטית
 מעצמות אא"ס).
 השראה : רה (ה. השכינה בקה"ק).
 התבוננות : נו (ישראל לא ידע, עמי
 לא התבונן). קצו (כנ"ל).
 התנוצצות : רכז (אורח).

י

והנורא : קנח (ואו דהנורא). קסח
 (כנ"ל).
 וידוי : קעז (בפה). קפ (כנ"ל).

יז

זונה : קפד [ה] (ולא תתורו גו' זונים).
 ז"א : קלו (וא"א).
 ז"א ומלכות : יא (שייכותם לאו"א).
 זריעה : כו (תומ"צ).
 זריקה : קנא (בנפש).

יח

חבל : קכ (יעקב חבל נחלתו).
 חרש : מא (ר"ח י"ד וט"ו).
 חול : קטו (ח. היס).
 חולי : קפו (ניצוצות). קפד [א]
 (דנה"א). ועיי"ע רפואה.
 חושך : עו"ע אור וחושך
 חושן : רב (חקיקת י"ב שבטים
 ויוסף ובנימין שהם וישפה).

ואברך שמך לעולם ועד). קפב (ד).
 ושלמה — ב' אופני בירוד).
 דצח"ם : סו (שרש הדצ"ח למעלה
 מאדם). עה (כנ"ל).
 דופק : קעא (שבידי, שבלב).
 דור, דורות : יד (חילוקי ההארות
 שבכל דור). מח (הפרש דור התנאים
 ואמוראים ושלח"ז).
 דו"ר : קפד [ו] (שכלים).
 דיבור : כ (דברים היוצאים מן הלב).
 כמה (פעולת הנדר ע"י הדר). ועיי"ע
 מחדו"מ.
 דילוג : יד (סוכ"ע). גה. סא. ועיי"ע
 קפיצה.
 דין : יד (ד. חסד רחמים). קעח (בר"ה
 ויהכ"פ).

דירה בתחתונים : ג (הארת עצמותו
 בתחתונים). ו (כנ"ל). טז (על ידי
 עסק התורה). מז (כנ"ל).
 דעת : קפד (ואמונה). קפד [ו] (דע את
 אלקי אביך ועבדהו בלב גו').

ה

הכדלה : קפא (דמוצ"ק הר"ע ריבוי
 אור).
 הגי : מ (לא בקשה דבר כ"א אשר
 יאמר ה.). קצט (כנ"ל).
 הוא : קמה (היא). קנז (כנ"ל). קסו
 (כנ"ל). קסז (כנ"ל).
 הוד : קלו (הודאה וברכה).
 הולדה, לידה : כה (שלימות). פ
 (לידת הנשמות בשש"פ). קפט
 (ההפרש בין ה. להתפשטות והס-
 תעפות).
 היבל : כ (ז' היכלות דבריאה). קפד [א]
 (דקליפה).
 הליכה : גה (ודילוג). עיי"ע מלאכים
 ונשמות.

ט

טהור: קמו (וקדושה). ריח (כנ"ל).
 טהירו: קצא (בריש הרמנותא —
 בט"ה"ע). ריח (שרש הנשמות).
 טוב: קלד (רב טובך — יסוד דא"א).
 קמד (יסוד). קצה (טוב מאוד —
 מלאך המות). רכד (טוב מאד קאי
 על בריאת האדם).
 טיפה: קד (אין ט. יורדת למטה שאין
 טפיים עולים כנגדה).
 טלית: קכא (מצות ציצית).
 טנת"א: קנב (נקודה תחת האות נק'
 חריק ועל האות חולם).

י

הוי': נו (סדר ההמשכה). פח (על הוי').
 צא (בניקוד סגול). צד (אני הוי').
 קלב (בניקוד פתח). קנח (הוי'
 צבאות). רלד (דלעילא). קעה (ב"פ
 הוי').
 הוי' אד': רו (שילובם).
 הוי' אלקים: נה (שמש ומגן). עח
 (במל', בכתר, ובמל' דא"ס. גילוי
 דאלקים). קסז (הוי' הוא האלקים).
 קפד [ן] (כנ"ל).
 יהודה, רב יהודה: מח (הי' מתפלל
 פ"א לשלושים יום).
 יהונתן: קפה (יסוד דבריאה).
 יהושע: מא (ומשה).
 יובל: קסז (נק' שבת שבתון).
 יום: קיד (ימי קדם). קלב (ז' מדות
 נק' יומין עילאין). קמה (בא בימים.
 ימים יוצרו). קסא (כנ"ל).
 יוהכ"פ: לז (הגילוי בנעילה על ידי

חותם: קס (בולט, ושזקע).
 חמא: קעז (הפגם שעי"ז). עיי"ע
 נפש.
 חי, חיים: קצט (בע"כ אתה חי).
 קפד [ד] (ההפרש בין חי לחיים).
 חידוש: י (בכ"י יהא בעיניך כח).
 חיות, ח. הקודש: נח (נושאות הכסא).
 חכמ: קפב (יכול לברר חכמות
 חצוניות).
 חכמה: נו (הודאה וביטול). סד (בח.
 אתברירו). קלב (נק' גדול). קמח
 (רצון שבח). רח (לבנ"ח).
 חכמות חצוניות: נג (ההפרש בין
 קבלה לחקירה). קפב (הבירור קשה
 ביותר).
 חמזר: ל (קרירות).
 חמץ: סז (ומצה).
 חסד: יד (דין ח. רחמים). צא
 (פנימיות וחצוניות שבה). קיג (ורב
 חסד).
 חו"ג: עיי"ע גבורות.
 חסיד: קלז (וחסידך יברוכה). קמה
 (חסד י').
 חסידות: מד (עסק הח. שיהי' בראי'
 חושית איך שההשתלשלות הוא רק
 מהארה וזיו מארא"ס). נב (ביטול —
 כלות הנפש). קפד (שיהא גילוי
 אלקות בלב). ועיי"ע פנימיות התורה.
 חפץ: רי (אהבה פנימית בתעלומות
 הלב).
 חקיקה: רכד (הטעם לחקיקת שמות
 בנ"י באכנים דוקא).
 חשבון: קפד [ג] (מארי דח).
 חתן וכלה: פג (הקב"ה וכנס"י יחדם
 בלבוש התורה). צא (כנ"ל). קנג
 (תורה ונש"י עכשיו ולע"ל).

ההכנה דביטול). קנו (שבת שבתון).
 קנט (מכפר אפי' בלא אתעדל"ת).
 קס (כנ"ל). קסו (אתעדל"ע שאין
 אתעדל"ת מגעת שם). קעג (וכך הי'
 מונה). קעה (הכפרה אפילו בלא
 אתעדל"ת, כתר שבכרת). קעח (הדין
 ומשפט).
 ימות המשיח : יד (הארית בחי' חסד).
 יוסף : קכח (צ"ע). קכט (והשבטים
 בחי' אצי'). קפה (יסוד). רג (צ"ע).
 רי (כנ"ל).
 יחוד : ו (י. קובו"ש). מז (ע"י הארת
 אוא"ס שלמעלה מהשתלשלות). קלח
 (חצוניות ופנימיות זור"ן).
 יהו"ע יחו"ת : מט (תורה ומצות).
 יהודה : קכח (בקדושה ובלעו"ז). קצא
 (רצון עצמי).
 ים : ע (מלכות). עז (כנ"ל. ים סוף).
 עח (בכתר, ובמל' דא"ס).
 ימין ושמאל : קט (שמאל דוחה וימין
 מקרבת). קיב (כנ"ל). קכ (שער
 בימין ושער בשמאל). קכא (שמאלו
 תחת לראשי וימינו תחבקני). ועיי"ע
 אלכסון. רגל.
 יסוד : קלד (נק' טוב). קמד (נק' חי
 טוב צדיק). קפה (שרש יסוד ז"א
 ביסוד"א). ריא (צ"ע). קפד [ג] (פעולת
 יס"א ביסוד ז"א).
 יסורים : קצד (אין י. בלא עון).
 יעקב : פא (ב' פירושים ויקרא שמו
 ישראל). פח (כנ"ל). ריג (י. יוסף
 ובנימין). רלד (הגם שתתן אמת
 ליעקב מ"מ לא נתגלה בו הוי'
 דלעילא).
 יצחק, האריז"ל : נג (לא הי' יכול כל
 הלשון דלה"ק).
 יראה : סט (עילאה תתאה). ועיי"ע
 אהויר.

ירושלים : קמ (מלכות שבמלכות).
 ירדה צורך עלי' : עיי"ע נשמות
 ירצ"ע.
 יריחו : רו (לא היו אומרים בשכמל"ו).
 יש מאין : ריח.
 ישפה : עיי"ע כדכד.
 ישראל : כט (ארץ חפץ). עב (ביצי"מ
 נק' נער). עה (כנ"ל). פא (נק'
 ראשית, ויקרא שמו י.). פח (כנ"ל). צו
 (מספר בני"). קמט (עלו במח'). קטו
 (מספר בני"). קכג (מפרנסין לאביהם
 שבשמים). קנג (קדש י. לה' ראשית
 תבואתה). קפו (עלו במח'. קדמו
 לחכ' התורה). קצח (נער י. ואהבהו).
 ישראל, הכעש"ט : נג (לא הי' יכול
 כל הלשון דלה"ק).

כ

כבוד : קלט (לבנ"ח שבמלכות).
 כדכד : קכו (ושמתי כדכד שמשותיך).
 קפה (כנ"ל). ריד (כנ"ל).
 כהן : קיג (וכה"ג). קמו (ולווים).
 כה"ג : קנט (ביוהכ"פ נכנס לפני
 ולפנים ועי"ז נעשה הכפרה). קעג
 (כנ"ל).
 כוונה : קנ (מצוות צריכות כ.). קסג
 (כנ"ל).
 כוכב : רכד (ואב"ט).
 כח המשכיל : קצ (שייכותה לשכל
 ולעצם הנפש).
 כל : קמב (מל').
 כלים : כ (התהוות הנבראים). רטו
 (חצוניות ופנימיות הכ.). קפד [ב]
 (כלי ריקון). ועיי"ע או"כ.
 כנף, כנפיים : קפו (ומרפא בכנפי').
 קצד (כנ"ל).
 כף הקלע : קנא.

מגיד, המ. לב"י: ה (אני המשנה המדברת בפין). נג (אמר לו פסוק לא כמו שנכתב). ריב (אני המשנה המדברת בפין).
מגילה: לט (אינה בטילה, אין בה שם). מא (בערי הפרזות בי"ד ומר-קפות חומה בט"ו). ועי"ע אסתר.
מדבר: קטו (עפר המ.).
מדות: עי"ע אלכסון.

מדות, שכל המדות: ב (עו"ע). יב (כנ"ל, לפי שכלו יהולל איש). כ (גילוי והעלם). קיג (שלמעלה מהמוחין ושלמטה מהמוחין). קלט (מ. ומדות שבשכל). עי"ע יום.
מ"ה וב"ן: קנה (עלי' בין על ידי בירוה). קצה (כנ"ל).
מהות, מציאות: קפד [ד] (עד ק"ש ידיעת המציאות ומק"ש ידיעת המהות).

מוח, מוחין: קז (מ.דגדלות). קעא (מטי ולא מטי). רטו (כלי לשכל). מוחא סתימאה. ח"ס: קיג (גלגלתא מו"ס וחכ'). קמח (שתוק כך עלה במח').

מום: קצד (ופצע).
מזל: קז (יחוד מזל ונוצר, ומזל ונקה).
מחניים: קפא (ב' אופני בירור).
מחשבה: קמז (מ. אחת). קפט (הוא רק לבוש לגבי העצם וכן למעלה).
עי"ע קטן. תהו ותיקון.
מחדו"מ: יג (בלוש להשכל). קו (מחשבה ודיבור). קמז (מחשבה עלמין סתימין, דיבור עלמין דאתגליין).
קסב (מחשבה ודיבור).

מטה: קכה (ראשי המטות).
מטי ולא מטי: עי"ע רו"ש.
מילה: ל (מי יעלה השמימה ר"ת מילה וס"ת הוי').

כפוף: קמא (נופלים, כפופים).
כפיר: קכח (מכפירים יחידתי). קצא (כנ"ל).
כתר: מג (א"א ועת"י ב' כ. נעשה ונשמע). קלא (ומל'). רכב (כנ"ל).
קפג (א"א ועת"י ב' כ. נעשה ונשמע).

ל

לאה ורחל: קו (מחשבה ודיבור). קלו (ב' בחי' מל').
לב: קעא (רו"ש). קפד (חצוני ופנימיות הל). קפד [ב] (ל. נשבר).
לבושים: פג (תורה). צא (כנ"ל). קכ (מצות). קמה (ע"י המצוה בכל יום). קנ (מצות). קעב (כנ"ל). ר (פנימי וחיצוני).
לבנה: מא (ר"ח י"ד וט"ו). ועי"ע שמש.

לבנים: רכח (ואבנים).
לוי: קמו (וכהנים).
לילה: ריד (חצות ל.). עי"ע ציצית.
לע"ל: לט (כל המועדים בטלין חוץ מיוהכ"פ ופורים). פח (אחעט"ב). צ (העלי' מידי שבת בשבתו). קו (ת"ח אין להם מנוחה). קט (גילוי השכינה מן הצמצום וההעלם). קנג (בני"י יתעלו למעלה מתורה). קפו (מוציא חמה מגרתיקה). רה (אופן הגילוי דשם הוי'). עי"ע בשר. ימות המשיח. עוה"ב.
לה"ק: נג (אין שום אדם שיכול לדבר בו כמו שהוא).

מ

מאזנים: קלה (מאזני צדק). קעח (ב' אופנים בהטיית המשקל).

העומר ויצי"מ): פ (כנ"ל) לרה
 עי"ע גבריאל. משה ואהרן. יצ
 ממוצע: עז (דרגת המקבל שבו
 למעלה יותר מדרגת המשפיע שבו,
 מל'). עז (כתר). עי"ע תפארת.
 ממכ"ע סוכ"ע: יב (עו"ע ודילוג).
 כז (העלם וגילוי). לא (אתעדלית
 אינה מגעת לסוכ"ע). מד (השתלשלות
 ולמעלה מהשתלשלות). נד (הוי'
 אלקים). סא (דילוג והעלם). קמו
 (עלמין סתימין ואתגלין בממכ"ע
 משא"כ בסוכ"ע). קסב (כנ"ל):
 קפד [ד] (מהות ומציאות).
 ממשלה: קמ (ומלוכה).
 מ"ן ומ"ד: כד (ע"י הברור).
 מם"נ: ח (בק"ש). לה (למעלה מהטעם,
 ההכנה לזה ע"י הכנעה). מא (כנ"ל).
 קד (לא מצינו בתורה שום נתינת
 טעם למ). קכה (בי"ג שנה). קכח
 (יחידה). קפג [ב] (דפורים).
 מספר: צה (מ. ולמעלה ממ). קו
 (ולתבונתו אין מספר). קיג (וספרתם
 לכם). קטו (כחול הים אשר לא ימד
 ולא יספר). קטז (לתבונתו אין
 מספר, ולגדודיו אין מספר). קפח (מ.
 בני).

מספר. פרטי המספרים: יט (ס. פ).
 קלא (כף). קמד (ט"ו יסודות).
 מעשה: עי"ע מחדור"מ.
 מצה: סה (אכילת מ. בששה ימים
 דפסה. שלפני חצות ולאחר חצות).
 עב (כנ"ל, ביום השביעי). פ (טעם
 החילוק בין חיוב אכילת מ. בפסח
 ראשון לחיובו עתה). ועי"ע חמץ.
 מצות: קיח (שכר המצות). קמה (צ"ל
 בכל יום). קנ (ההמשכה שע"י

מים: כט (חכמה). ועי"ע ארמ"ע.
 מיכאל: קל (מלמעלמ"ט). רד (חסד).
 מכות מצרים: קי (נגף למצרים ורפא
 לישראל).
 מלאך. המות: עי"ע טוב.
 מלאכים: צח (בקשתם תנה הודך על
 השמים). קיט (הנק' קרביים, אופנים
 וחיות הקודש). קטז (ולגדודיו אין
 מספר). קמט (מבחי' דיבור). קסב
 (שואלים אי'). קפח (בקשו התורה).
 קפג [ב] (אין להם אתעדלית
 וביטולם הוא מאתעדל"ע).
 מלאכים ונשמות: לו (מהלכים
 עומדים). ס (נק' חברים). צח (כנ"ל).
 קמ (אויא ומלכות). רטו (פנימיות
 חיצונית).
 מלחמה: קט (מלחמת סנחריב על ידי
 השמיע ה' וגו'). קפב (בירור מ.
 ומנוחה).
 מלך. מלוכה: טט (מלך מלכי המלכים).
 קמ (שום תשים עליך מלך, מלוכה
 וממשלה). קמו (מצות מלך מוציא
 י"ח כל בני). קסא (כנ"ל).
 מלכה: טז (מתניתא מ). ועי"ע משנה.
 פלגש.

מלכות: ג (וכתר). ע (נק' ים). עז
 (כנ"ל, ארץ — משפיע ומקבל). קלא
 (וכתר). קלה (נק' צדק). קלו
 (וגבורות). קנא (נק' זקא, אני
 כברוש רענן). קסג (כנ"ל). קעא
 (כנ"ל, נק' כפופה). קפה (נק' יראה).
 קכב (וכתר). קפג [ד] (בזמה"ג היא
 בבחי' הסתר). ועי"ע דא ומל'. כל.
 לאה ורחל.
 מלכות רתבות: קלז (מחשבה).
 מלמעלמ"מ. מלמעלמ"ע: עא (ספירת

מתנה: פו (הנותן מ. לחבירו צריך להודיעו). צד (כנ"ל).

ג

נכוּבדנצֵר: ד.

נדרים: כג (ההפרש בין נ. וקרבתו).

נורא: עיי"ע והגורא. תפארת.

נסירה: קנט (בר"ה ועשי"ת). קעה (כנ"ל).

נעוץ תחלתו בסופן וסוב"ת: רכ.

נער: עב (בגאולת מצרים נקראו בני ישראל (נ. עה (כנ"ל). קצח (ג. ישראל ואהבהו).

נעשה ונשמע: לו (מי גילה לבני רז (זה. מב (ב' כתריום). קפג (הקדמת נעשה לנשמע).

נפילה: קמא (ג. כפופים).

נפש: קעח (ג. כי תחטא שייך יותר

בקלים משא"כ בנשיא). קפד [א] (פיזור הנ).

נפש, נרנח"י: קצב. ועיי"ע אהבה. בכל לבבך.

נה"א ונה"ב: קכח (התועלת בהעלאת

נה"ב). קנה (כנ"ל). קסה (כנ"ל). קעז (פעולת החטא בנה"א). קפ (כנ"ל).

קצג (נה"ב גק' גוי).

נה"י: יז (ברייתא).

נקודות, פרטי הנ: צא (סגול). קלב

(פתח). קנב (חיריק חולם).

נשיא: קעח (כי יחטא בתמי').

נשמות: פ (זמן הקליטה בשמע"צ

והלידה בשש"פ). קכו (עלו במח').

קמה (ירידתה ע"מ קיום המצות).

קמו (טהורה, בראת יצרת נפחת).

קמו (מבחי' מחשבה). קסא (טהורה

היא זכו'). ריח (כנ"ל). ועיי"ע גוף

ונפש.

ובכוונת המצות). קנח (לבוש, תוספת אור מכפי המדה). קסח (כנ"ל). קסג (צריכות כוונה). קעא (אקב"ו). קעב (לבוש). רכ (העלוי שנעשה בנשמות עיי"ז).

מ"ע ומל"ת: קעא (רו"ש). קעב (מל"ת גבוה ממ"ע).

מצרים: לז (הגלות והכנעת הגוף הי

הכנה למ"ת). קכא (העולם נק' מ.). ועיי"ע מצרים, יצי"מ.

מצרים, יצ"מ: מב (הי' מצד משה

ועדיין לא פסקה זוהמת מצרים מהם).

סח (נגלה עליהם ממ"ה). קז (דילוג).

עיי"ע מכות מצרים. נער. ספה"ע.

מקיף: קט (מסמא עיני החיצונים).

מראה: קלא (במ. אליו אתוודע).

מרדכי: מ (מרי דכי'). קפג [ג] (כנ"ל,

ומ. יושב בשער המלך).

מרירות: קפד [ה]

משה: מא (ויהושע). מב (ע"י הי

יצי"מ ומ"ת). קפה (ויוסף). רח (מ"ט

שע"ב ונש"ב). קפג (ע"י הי' מ"ת).

משה ואהרן: פ (התועלת שע"י בפסח

ראשון). קה (מלמע' למטה ומלמטה

למעלה).

משיח: כח (ביאתו ע"י תומ"צ). עיי"ע

ימות המשיח.

משנה: ה (ס' מסכתות). טז (כנ"ל).

משקל, מתקלא: עיי"ע מאזניים.

מ"ת: א (פעולת מ. — וידבר גוי

לאמר). ה (כנ"ל). לד (גילוי סוכ"ע).

לו (ופורים). מב (כנ"ל). ק (אנכי ולא

יהי' לך מפי הגבורה שמענו). קי

(קפיצה). רה (מלמעלמ"ט). רלג

(ביטול הגזירה עליונים כו'). קפג

(ופורים). עיי"ע נעשה ונשמע.

עשה"ד.

עלדאת"ג ועלדאת"ב: ע. עו. קמו
(עלדאת"ג וע. סתימין דלאת"ג). קסב
(כנ"ל).

עומק: קפו (י' עומקים שבעשי"ח).
עון: עיי"ע חטא.

עטרה: ג (אינו בערך הראש).
עיגול: צ (מעלה ומטה שבע. אינו
שייך לגבי עצם הע.).

עו"ע: א (טעות אריה שסוברים
שבריה"ע הוא ע.). מד (כנ"ל).

עין: כג (עיניך יונים).
עליון. ע. ותחתון. תחתון: רי
(אופני התחברות ערה). רל (כנ"ל).
עלמות: ז (ועלמות אין מספר). יח
(כנ"ל).

ענן: קפו (נעשה אריח לשמש).
עפר: רכא (כח הצומח). עיי"ע
ארמ"ע.

עצמות: רל (ועצמותיך יהליץ).
עקיבא. ר"ע: קיט (אמר אם לעוברי
רצונו כך לעושי רצונו עאכריכ).

עשו: לו (הלא אח ע. ליעקב ואת ע.
שנאתי).

עשרת הדברות: לה (על כדריד
פרחה כו. אנכי ולא יהי מפי
הגבורה שמענום). קיב (כנ"ל).

עשי"ת: קכו (ההפרש בין ע. וחדוש
אלול). קל (כנ"ל). קנט (צריך
להתענות). קעה (נבנה בנין המל').

קפו (יגמדה"ר דאלול וע.). קצח
(תשובה צילאה).

ם

פגם: קגד (תיקון לחסרון הפ. עיי
זריקת הדם נגד הארון). קעב (כנ"ל).
קס (כנ"ל). קסה (כנ"ל).

נשמות. ירידה צורך עלי': קכו
(למעלה ממחשבה). קפט (לאשתאבא
בגופא דמלכא). רכ (עיי המצות).

נשר: קצח (רחמנות).
נתיבות: קצ (התפשטות כח המשכיל
באכ'). רח (המשכת חכ' לבינה. נ.
ושער — חריב). עיי"ע כבוד.

ם

סוכות. חגה"ס: עב (חילוקו מפסח).
סולם: נא (תפלה).

סם: קצה (החיים, המות).
ספירות: רטז (איהו וחייה וגרמהי
חד).

ספיה"ע: עא (ויציי"מ). פ (כנ"ל). צו
(המצוה להוציא בדיבור). צט (הכנה
לקבלת התורה, לאחר חגה"ס). קא
שבע שבתות תמימות). קיג (כנ"ל).

ע

עבודה: נב (שבלב). קפד [ה] (בכ"י
תקיעא בלבאי מסטרא דא. וחדוה
תקיעא בלבאי מסטרא דא). רלד
(למעלה ממדידה והגבלה).

עול. קב"ע: קנ (הכוונה כללית בה).
קסג (בכוונת המצות). קפד (קבלת
עומ"ש).

עולם. עולמות: רה (עלייתם לע"ל).
רל (כנ"ל).

עוה"ו: קיט (מלא קליפות).
עוה"ב: כו (ב' דעות. ראי מהגמי
כדעת הרמב"ן). נד (הגוף נהנה מזיו
השכינה).

עוה"ז ועוה"ב: קגד (הארץ סוכ"ע
ולכן תשובה דוקא בעוה"ז). קסד
(סוכ"ע ממכ"ע).

פורים : לז (ומ"ת). מב (כנ"ל).
קפג [ב] (כנ"ל).
פילוסופים : מד (טעותם שבריה"ע
 הוא עו"ע). נג (ההבדל בין חקירת
 הפ. לחכמת הקבלה). קכד (חשבו
 שצעמותו ית' הוא בחי' חכ').
פלגש : ז (ברייתות). יז (כנ"ל). קפג [ג]
 (פ. ואשה ומלכה).
פנימיות התורה : ככ (בגעה"ת לימוד
 פנימיות דנגלה ובגה"ע רזא דרזין).
 ועיי"ע חסידות. קבלה.
פסוד"ז : ח (פ. וק"ש). כג (וק"ש,
 ההתבוננות). ג (וק"ש). קפד [ד]
 (וק"ש).

פסח, חה"פ : סה (שש"פ, קי"ס). עג
 (כנ"ל). פ (בפ. ראשון לא הוצרכו
 לאכילת מצה רק ביום הראשון כי
 הי' משה ואהרן עמהם משא"כ
 עכשיו). צט (דילוג). קז (כנ"ל).
פעול : קיט (עשי').
פרעה : פו (והחמישית לפ.). צב
 (כנ"ל).

צ

צבאות : קנח (הוי' צבאות).
צדיקים : קסד (המקדש את האשה
 ע"מ שאני צדיק גמור וכו'). רי (צ"ע
 צ"ת). רג (כנ"ל).
צדקה : פה (בבעלי עסק, ד' ידות לכ"מ
 החמישית לפרעה). צב (כנ"ל). צט
 (צ. תרומם גוי). קכא (לבוש, מעשה
 הצ. שלום). קכד (וילבש צ. כשריון).
 קכח (בכל מאדך זה הממון — וצ.
 תרומם גוי). קל (לבוש). קפה (שמש
 צ. ומרפא בכנפי'). קצג (צ. תרומם
 גוי). קצד (ומרפא בכנפי'). קצו
 (בפיזור). קצט (בחודש אלול).

ציצית : ז (טעם דכסות לילה פטור
 והסומא חייב). קט (מקיף שבתכלת
 מסמא עיני החיצונים). קכא (טלית
 וחוטין).
צלם : נו (ודמות).
צמאון : קפד [ה] (הוי כל צמא לכו
 למים).
צמיחה : קטו (כח הצ. בעפר ובמים).
 רכא (דוקא בארץ).
צמצום : טו (צ. הראשון). לב (מצד
 כי חפץ חסד הוא).
צעקה : קפד [ב] (ויצעקו אל ה' בצר
 להם).

ק

קבלה : נג (כל שאינו לומד חכ' זו
 הוא אפיקורס).
קדוש, קדושה : סג (סוכ"ע). קמו
 (וטהרה). קנ (קודש, קדש). קנג (קדש
 ישראל לה' ראשית תבואתה). קסב
 (ג"פ קדוש). קעא (כנ"ל). קעז
 (מקדש הקדוש). ריח (ק. וטהור). רכג
 (קדושים תהיו כי קדוש אני).
קדה"ק : קגד (וכיפר על הקודש). קנט
 (היכל הרצון). קסה (וכפר על
 הקדש). קעא (כנ"ל).
קדם : קצא (רצון קדמון).
קוב"ה : ג (הארזת סובב בממלא). ה
 (יושב ושונה כנגדו). ו (יחוד ק.
 ושכינתו). י (יושב ושונה כנגדו).
קטן : יג (איז לו מחשבה. בן ג' וד'
 יכול לחשוב).
קידוש : צא (המשכת המוחין).
קידוש החרדש : קכה (ע"י הבי"ד).
קידוש לבנה : קכח (ג"פ שלום
 עליכם). רי (כנ"ל).
קליפות : ל (יניקת החיצונים בזמן
 הגלות). צט (יניקתם על ידי מ"ח

רגל: קיא (ימין ושמאל).
 רחל: רכה (ותקש בלדתה). עיי"ע
 לאה.
 רחמים: יד (דין חסד ר.). קצג
 (התועלת שע"ז דוקא, ברחמיך
 הרבים רחם עלינו).
 רחמים, יגמה"ר: קז (יחוד המזלות).
 קיג (מדות דא"א). קל (דאלול
 ודעשיית). קפז (כנ"ל). קצט (כנ"ל).
 רע"ש: קכא (דאופנים).
 רפואה: פה (ומרפא בכנפי'). צג
 (כנ"ל). קל (תשובה). קסט (ע"י ר.
 באבר אחד מתרפאין כל האברים).
 קפו (שמש צדקה ומרפא בכנפי').
 קצד (כנ"ל).
 רצוא ושוב: ק (בנשמות ע"י מ"ת).
 קיב (כנ"ל). קנח (ומטי ולא מטי).
 קסט (באהבה). קע (ומטי ולא מטי).
 קפד [ה] (בעבודה).
 רצון: נח (ב' מיני ר.). קכ (אם
 לעוברי ר. כך לעו"ר עאכו"כ). קמח
 (חכמה שבר.). קעג (עת רצון בתפלה
 דמנחה בשבת). קצא (ר. הנעלם זר.
 העצמי). קפג (ר. ובעל הרצון).

ש

שבועות, חה"ש: קד (טעם לקריאת
 התורה בפ' במדבר לפני ש.). קיא
 (גילוי עתיק).
 שבטים: קג (י"ב ש. יבג"א). קכט
 (ויוסף). רב (ששם עלו ש. שבטי
 י"ה). רו (אמרו כשם שאין בלבך כו'
 בשכמל"ו). רכה (יבג"א). עיי"ע
 אבות.
 שבת: פא (ב' בחי' בש.). צ (כנ"ל).
 קא (שבע שבתות תמימות, שבת
 בשבתו). קיד (כנ"ל). קנב (עלי' המלי

צירופים דאלקים). קח (כנ"ל). עיי"ע
 ברכת השחר.
 קפיצה: סב (דילוג וק.). ק (בב'
 רגלים). קי (ודילוג).
 קרבנות: קכא (מהבהמה דוקא). קכג
 (ונדרים).
 קרי וכתוב: לח (וקבלו וקבל). לט
 (כנ"ל). קפג [ב] (כנ"ל).
 קריאה: לט (בתורה ובמגילה). קמה
 (קרוב לכל קוראיו).
 ק"ש: ח (שמע, מס"ג, פסוד"ז, והיו
 הדברים וגו'). כח (ואהבת —
 וקשרתם). מז (ותפלה — ביטול,
 שתיים לפני'). נד (ב"פ הוי' דשמע).
 קכה (מס"ג). קכו (כנ"ל). קפד [ד]
 (עד ק. ידיעת המציאות ומק. ידיעת
 המהות). קצט (ואהבת ל' נוכח). ר
 ודברת בס) רו (בשכמל"ו). עיי"ע
 תורה ותפלה.
 ק"ש שעל המטה: קפד [ג] (אמירת
 בידך אפקיד רוחי, אנא בכח).
 קי"ם: ע (בקיעת בחי' מלכות ע"י
 סוכ"ע). עג (ביום הז'). עט (סילוק
 הפרסא). קי (גילוי). רב (מלמעלה
 למטה). עיי"ע פסח.
 קשר: קפד [ה] (שתי תכיפות דוקא
 הוי חיבור).
 קשת: קפה (או"ח — ברית עולם).

ר

ראש: פא (ויקרא שמו ישראל — לי
 ראש). פח (כנ"ל). ועיי"ע המן.
 ר"ה: קעח (מר"ה ענין הנסירה עד
 יוהכ"פ). קעח (הדין ומשפט).
 רב, ריבוי, רבים: קלד (רב טובך).
 קצג (אורך בקהל רב). ריא (ורב
 שלום).

- למקורה). קנו (ש. שבתון ביהכ"פ).
 קסד (עלי' המל'). קסה (שבת בשבתו). קעג (תפלת מנחה). רלא (עלי' העולמות בפנימיות).
 שבת וחול: כד (עלי' הבירורים דימי החול עולה בשבת). פד (העבודה שבחול לעשות את השבת). צב (כנ"ל).
 שור: ל (חמימות).
 שלג: קכא (לבושי' כתלג חיות).
 שהם: עיי"ע כדכד.
 שוטה: קצו (אסור לרחם עליו).
 שילוב: רו (הוי' אד').
 שינוי: ב (לא שנית). מד (כנ"ל).
 נג (כנ"ל). ועיי"ע אני ה' לא שנית.
 שיר השירים: סד (הקב"ה וכנס"י).
 שכינה: ו (יחוד קובהו"ש). קי (אכל ב' עשרה שכינתא שריא).
 שכל: קפט (וכח המשכיל).
 שלום: קכח (ג' בחי' בש.). רי (כנ"ל).
 שלמה: קפב (ודוד — ב' אופני בירור).
 שמו"ע: קפד [ב] (כא"י מקבץ נדחי ישראל, רופא חולים).
 שמועה: עיי"ע געשה ונשמע.
 שם, שמות: מז (הי' הוא ושמו בלבד). קמט (כנ"ל).
 שמחה: קלה (ש. בצפרא ורננה ברמשא). ועיי"ע עבודה.
 שמים וארץ: ד (בשמים ממעל ובארץ מתחת אין עוד). פט (מי קדם למי). רכב (מקיף ויושר).
 שמן: ס (אפרסמון).
 שמע"צ: פ (שש"פ וש.).
 שמירה: סח (ושמרתם את המצות).
 פז (את שבתותי תשמרו). צו (כנ"ל).
 קי (ליל שימורים). קפג [ג] (שמירת מרדכי בשער המלך).
- שמע: ח (ל' אסיפה).
 שמעון, רשב"י: מח (הי' מתפלל פ"א לשנה).
 שמש: ככו (ב' בחי' שמש). קפה (כנ"ל). רלא (לא יהי' לך עוד הש. לאור יומם והירח וגו' הוי' לך לאור עולם). קצד (ש. צדקה ומרפא בכנפי').
 שעיר, ש. המשתלח: קעט.
 שער: קכ (רעש. שער). רו (גש"ב — ושעריך לאבני אקדה, נודע בשערים, בחכ' פותח שערים). קפג [ג] (ומרדכי יושב בשער המלך).
 שערות: סא (יגת"ד). קכ (ושער רישי' כעמר נקא). קמג (צמצום).
 שרפים: קמו (עומדים ממעל לו). קסב (כנ"ל).
 שרש: קפט (ההפרש בין ש. ובין הסתעפות והתפשטות).
- ת
- תאווה: קפד [א] (עיי"ז געשה מרכבה להיכלות הטומאה).
 תבואה: קנג (קדש ישראל להי' ראשית תבואתה). קסד (כנ"ל).
 תבונה: צו (לתבונתו אין מספר). קו (כנ"ל). קיז (כנ"ל).
 תוהו תיקון: סז (תיקון — מחשבה). עה (כנ"ל). קעד (התועלת שבבירור התוהו).
 תורה: ה (הקב"ה יושב ושונה כנגדו). טז (מחכמה נפקת). לט (קריאה בת.). מז (כלי לאו"ס). מח (כנ"ל). משה קבל תורה מסיני ומסרה וכו').
 נו (קורא בתורה, לשמה). צח (בג"ע). קכג (ב' בחי' בת. מזון ולבוש). קל (חכ'). קנב (אותיות הת.). קנג

- (ונש"י עכשיו ולע"ל). קסד (כנ"ל).
 קפה (אותיות התורה כלי לנש"י).
 ר (לבוש פנימי). ועיי"ע פנימיות
 התורה.
תרשב"ב: נג (המגיד אמר לב"י פסוק
 א' לא כמו שהוא נכתב).
תומ"צ: כו (זריעה, מונח בארגו,
 המשכת סוכתע). קפד [ה] (השראת
 אוא"ס).
 תורה ומצות — חילוקם: מט (יחו"ע
 יחור"ת). נח (חכמה ורצון). סב
 (געה"ע געה"ת). צ (ת. כללות החיות,
 מ. התחלקות בפרטים). קכ (מזון
 ולבוש). ועיי"ע תלמוד גדול.
 תורה ותפלה: כג (מ"ן ומ"ד). מח
 (תורתו אומנתו פטור מן הק"ש).
 פג (חילוקם). צ (כנ"ל).
תחה"מ: קיה (כולם יקומו מלבד
 הכופרים בת.). קכב (כל ישראל יש
 להם חלק בעוה"ב). קעג (כל נשמה
 בגוף שלה). רל (וראו כל בשר).
 ועיי"ע עוה"ב.
תינוק: סח (אין הת. יודע לקרות
 אבא עד שטועם טעם דגן). עה
 (כנ"ל).
תיקוני דיקנא, יגת"ד: סא. קלא
 (הגילוי במל'). קמג (שערות).
תכשיט: קלא (בנשים דוקא).
תלמוד בבלי, ירושלמי: יט (במח'
 שכים הושיבני זה תלמוד בבלי).
תלמוד גדול: ז (עמקו מחשבותיך).
- ת"ח: ריב (ורב שלום בניך).
 תב, תמים: י (תמתי). כד (כנ"ל).
 קיד (שבע שבתות תמימות).
תנאים ואמוראים: מח (עסקו בתורה
 יומם ולילה בביטול ומס"ג באוא"ס).
תענוג: צא (וקראת לשבת עונג). קיט
 (ומקור התענוגים).
תענית: קנו (בתשעה בתשרי האכילה
 היא כאילו התענה). קנט (כנ"ל).
 קסה (כנ"ל). קעג (כנ"ל).
תפארת: קלג (נק' נורא, מחבר
 הפכים ע"י גילוי הכתר). קסח
 (ממוצע לחו"ג).
תפילין: כב (תש"י תש"ר). פד
 (דמארי עלמא). צ (כנ"ל).
תפלה: כד (דימי החול עולים בשבת,
 בורר בשבת אסור). מז (וק"ש —
 ביטול). נג (אותיות הת. בלה"ק). קעג
 (מנחה בשבת). רז (מנחה מעריב).
 קפד [ג] (אין עומדין להתפלל אלא
 מתוך כובד ראש — תשו"ת ואח"כ
 הת. תשו"ע). עיי"ע ברכת השחר.
 סולם. פסוד"ז. ק"ש. תורה ותפלה.
תפלה, נופח הת.: נא (ברוך שאמר).
 קפד [ד] (כנ"ל). קצו (ברחמיך הרבים
 דחם עלינו). קצו (ותן בלבינו).
תשובה: קכו (השבת הנפש אל ה').
 קס (ההמשכה שע"ז). קפד (עילאה
 תתאה). קפז (תשוב ה' תשו"ע
 ותשד"ת). קצה (רפואה). עיי"ע וידוי.
 עשי"ת.

מקסימיליא מדף השער של כתיי 2068
 [ממנו גרסס ר"ה כתיב וידעת - לעיל]

Handwritten text in a cursive script, likely a manuscript page. The text is dense and covers most of the page area. It appears to be a historical or religious document, possibly a letter or a record. The script is dark and somewhat faded in places, with some ink bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 25 horizontal lines, with some variations in line length and spacing. The overall appearance is that of an old, well-used document.